

Nițescu împotriva României - 26004/03

Hotărârea din 24.03.2009 [Secția a III-a]

Art. 41

Reparație echitabilă

Obligația de a executa o hotărâre judecătorească definitivă de anulare a unor acte administrative.

În fapt: Consiliul municipal a autorizat unei societăți transformarea în spațiu comercial a unui apartament dintr-un imobil de locuințe, unde locuia și reclamantul. Ulterior, societatea a obținut o autorizație de construcție pentru a putea face modificările la apartament. Judecătoria și, apoi, curtea de apel au admis cererea de ordonanță președințială pentru oprirea lucrărilor. Însă, executorul judecătoresc care s-a prezentat la fața locului a constatat că nu existau modificări aduse imobilului și a întocmit un proces-verbal în care a consemnat că executarea se face la cererea pârâtei.

Reclamantul a introdus o acțiune în anulare împotriva deciziilor autorităților municipale și a autorizației de construcție, însă a fost respinsă de instanță. Printr-o hotărâre din 2002, curtea de apel a admis parțial recursul reclamantului, a casat hotărârea tribunalului și a anulat decizia consiliului local și decizia primăriei. Curtea de apel a reținut că, în conformitate cu prevederile legale, acordul reclamantului era o condiție obligatorie pentru transformarea destinației apartamentului, legea cerând în mod expres acordul proprietarului apartamentului de deasupra. În plus, funcționarea unității comerciale afecta folosința domiciliului reclamantului. Cu privire la autorizația de construcție, aceasta nu-l afecta, având în vedere că făcea referire numai la câteva modificări de construcție și nu viza transformarea în sine a spațiului. Contestația în anulare a fost respinsă, iar hotărârea a fost investită cu formulă executorie. Un executor judecătoresc de pe lângă curtea de apel a solicitat încuviințarea executării silite și închiderea spațiului comercial. În 2003, judecătoria a respins cererea pe motivul că hotărârea care constituia titlu executoriu nu conținea în dispozitiv nicio mențiune cu privire la închiderea spațiului comercial. Recursul reclamantului a fost respins de către tribunal. Reclamantul a formulat diverse acțiuni pentru a obține încetarea activității spațiului comercial, însă fără succes.

În drept: Art. 6 § 1 – Deși reclamantul a obținut în 2002 o hotărâre definitivă prin care erau anulate actele administrative ale autorităților municipale pe motivul că acestea încălcau dreptul reclamantului de a se opune la transformarea apartamentului, totuși această hotărâre nu a fost nici executată, nici anulată sau modificată ca urmare a exercitării unei căi de atac prevăzute de lege. Or, judecătoria nu a încuviințat, în 2003, executarea silită a hotărârii pe motivul că dispozitivul acesteia nu făcea nicio mențiune cu privire la obligația de închidere a spațiului comercial, astfel cum a solicitat reclamantul în cererea de încuviințare a executării silite. Deși este adevărat că dispozitivul nu dispunea *expressis verbis* ca administrația să închidă unitatea comercială, ci indica în mod clar motivul anulării, astfel încât administrația trebuia să își considere poziția în raport cu constatarea nelegalității stabilită de curtea de apel. Curtea nu poate decât constata că anularea acestor acte nu a avut niciun impact asupra funcționării spațiului în pofida obligației autorității de a se conforma hotărârii.

Anularea actelor în cauză era o condiție prealabilă și necesară încetării activităților spațiului comercial și era exclusiv de competența autorităților locale. În plus, deși curtea de apel a constatat nulitatea actelor administrative în favoarea reclamantului și împotriva societății care deținea unitatea, orice demers ulterior al reclamantului împotriva societății a eșuat din cauza refuzului administrației de a se conforma hotărârii. Astfel, faptul că timp de șase ani autoritățile nu au anulat aceste acte a lipsit dreptul reclamantului de acces la o instanță de orice efect util.

Concluzie: încălcare (unanimitate).

Art. 41 – O hotărâre prin care se constată o încălcare dă naștere în sarcina statului pârât a unei obligații juridice de a pune capăt încălcării și de a înlătura consecințele în vederea restabilirii pe cât posibil a situației anterioare. În speță, Curtea a concluzionat în sensul încălcării art. 6 § 1 prin nepunerea în executare a hotărârii din 2002. Astfel, Curtea apreciază că executarea în totalitate a respectivei hotărâri l-ar pune pe reclamant pe cât posibil într-o situație asemănătoare celei în care exigențele art. 6 § 1 ar fi fost respectate.

5 000 EURO cu titlu de prejudiciu moral.